

הלכות נזירות פרק ב

א. הנזיר בנזיר בשוגג או באנס, או שנדר לזרז חברו, או דרך הבאי הרי זה פטור, כשאר נדרים; ומי שנדר בנזיר, ונחם על נדרו הרי זה נשאל לחכם, ומתיר לו נזירותו בדרך שמתירין שאר הנדרים.

ב. מי שנדר בנזיר, והלך להביא קרבנותיו שנזר על דעת שיביאם במלאת ימי נזרו, מצאן שנגנבו, או נגנבה בהמה מהן אם עד שלא נגנבה בהמה, נזר הרי זה נזיר; ואם אחר שנגנבה או אבדה או שמתה, נזר אינו נזיר, שזה נזר בטעות.

ג. המתפס בנזירות הרי זה נזיר, כמו שבארנו בדין כל המתפס בנדר. היה נזיר עובר לפניו, ואמר הריני כזה הרי זה נזיר. נדר חברו בנזיר, ואמר הוא פי בפיו מין, או שאמר שערי כשערו מלהגזז הרי זה נזיר. וכן אם שמע ואמר ואני, בתוך כדי דבור, ושמע שליש בתוך כדי דבור שלשני, ואמר ואני, ואפלו הן מאה הן בלן נזירין.

ד. האומר הריני נזיר כשיהיה לי בן, ושמע חברו ואמר ואני הרי חברו נזיר מיד. האומר לחברו הריני נזיר כשיהיה לך בן, ושמע חברו ואמר ואני אין זה נזיר: שלא נתפס זה האחרון אלא לומר לו שאני אוהב שיהיה לך בן כמו זה, שהרי הוא בוש ממנו.

ה. האומר הריני נזיר כשיהיה לפלוני בן, ושמע חברו ואמר ואני הרי זה ספק: שמא לא נתפס אלא להיות נזיר כמותו, או לומר שאני אוהב אותו כמותך; וספק נזירות, להקל.

ו. שנים שהיו מהלכין בדרך, וראו אחד בא כנגדן, ואמר אחד מן השנים, זה ההולך לקראתנו שמעון הוא, ואמר חברו ראובן הוא, ואמר זה הריני נזיר אם יהיה ראובן, ואמר האחר הריני נזיר אם יהיה שמעון הגיע אליהם והרי הוא ראובן, הרי זה נזיר; ואם היה שמעון, הרי חברו נזיר: כמו שנדרו. וכן כל פיוצא בזה.

ז. לא הגיע אליהם, אלא חזר לאחוריו ונעלם מעיניהם, ולא ידעו מי הוא אין אחד מהן נזיר. וכן האומר הריני נזיר אם היה בכרי זה מאה כור, והלך למדדו מצאו שנגנב או אבד, אינו נזיר. וכן כל פיוצא בזה, שספק נזירות להקל.

ח. היו מהלכין בדרך, וראו את הכוי מרחוק, ואמר אחד מהן הריני נזיר שזה חיה, ואמר אחד הריני נזיר שזה בהמה, ואמר הריני נזיר שאין זה חיה, ואמר אחד הריני נזיר שאין זה בהמה, ואמר אחד הריני נזיר שאין זה לא חיה ולא בהמה, ואמר אחד הריני נזיר שזה חיה ובהמה הרי כלם נזירים: מפני שהכוי יש בו דרכים שווה בהן לחיה, ויש בו דרכים שווה בהן לבהמה, ויש בו דרכים שווה בהן לחיה ולבהמה, ויש בו דרכים שאינן שווה בהן לא לחיה ולא לבהמה.

ט. והוא הדין אם ראו אנדרגינוס, ונחלקו בו אם הוא איש או אשה, ונדרו על דרך שנדרו אלו בכוי הרי כלם נזירים: שהאנדרגינוס יש בו דרכים שווה בהן לאיש, ודרכים שווה בהן לאשה, ודרכים שאינן שווה בהן לאיש ולא לאשה, ודרכים שהוא שווה בהן לאיש ולאשה. וכל הדרכים האלו

בְּעֵנֵי הַמִּצְוָה, לֹא בִטְבְּעוּ וְתוֹלְדָתוֹ. וְכֵן דְּרָכֵי הַכּוֹי בְּעֵנֵי
הַמִּצְוָה, לֹא בִטְבְּעוּ וְתוֹלְדָתוֹ.

י. כִּיצַד: דָּמוֹ טָעוֹן כְּסוּי כַּחֲתָה, וְחֻלְבוֹ אֲסוּר כַּבְּהֶמָה; וְהָרִי
הוּא פְּלָאִים עִם הַבְּהֶמָה וְכֵן עִם הַחֲתָה, כְּאִלוֹ אֵינוֹ חֲתָה וְאֵינוֹ
בְּהֶמָה; וְטָעוֹן שְׁחִיטָה, כַּחֲתָה וּכְבְּהֶמָה. וַיֵּשׁ בּוֹ דִּינִים אֲחֵרִים,
וְכָל אֶחָד מֵהֶן יִתְבָּאֵר בְּמָקוֹמוֹ.

יא. וְכֵן הָאֲנֶדְרָגִינוֹס מִטָּמֵא בִּלְבָן כְּאֲנָשִׁים, וּמִטָּמֵא בְּאָדָם
כְּנָשִׁים; וְאֵינוֹ נִמְכָּר בַּעֲבַד עֲבָרִי, לֹא כְּאֲנָשִׁים וְלֹא כְּנָשִׁים;
וְהַהוֹרָגוֹ נִהְרָג עָלָיו, כְּנָשִׁים וְכְּאֲנָשִׁים. וַיֵּשׁ בּוֹ דִּינִים אֲחֵרִים,
וְכָל אֶחָד מֵהֶן יִתְבָּאֵר בְּמָקוֹמוֹ.

יב. וְכֵן אִם רָאוּ אֲנָשִׁים בָּאוּ כְּנִגְדָן, מֵהֶן פְּקָחִין וּמֵהֶן סוֹמְכִין
אָמַר אֶחָד הָרִינִי נָזִיר שְׁאֵלוֹ פְּקָחִין, וְאָמַר אֶחָד הָרִינִי נָזִיר שְׁאֵין
אֵלָיו פְּקָחִין, אָמַר אֶחָד הָרִינִי נָזִיר שְׁאֵלוֹ סוֹמְכִין, וְאָמַר אֶחָד
הָרִינִי נָזִיר שְׁאֵין אֵלָיו סוֹמְכִין, וְאָמַר אֶחָד הָרִינִי נָזִיר שְׁאֵלוֹ פְּקָחִין
וְסוֹמְכִין, וְאָמַר אֶחָד הָרִינִי נָזִיר שְׁאֵין אֵלָיו לֹא פְּקָחִין וְלֹא סוֹמְכִין
הָרִי כָּלָם נִזְיָרִים. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֶה.

יג. קָטָן שֶׁהִגִּיעַ לְעוֹנֶת נְדָרִים, וְנָדַר בְּנָזִיר הָרִי זֶה נָזִיר, וּמִבִּיא
קֶרֶבְנוֹתָיו, וְאֵף עַל פִּי שְׁעָדִין לֹא הִבִּיא שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת, כְּשֶׁאֵר
הַנּוֹדָרִים. וְהָאִישׁ מְדִיר אֶת בְּנוֹ הַקָּטָן בְּנָזִיר, אֵף עַל פִּי שְׁלֹא
בָּא לְעוֹנֶת הַנְּדָרִים; וְאֵין הָאִשָּׁה מְדַרְת אֶת בְּנָהּ בְּנָזִיר. וְדָבָר זֶה,
הַלֵּכָה מִפִּי הַקְּבִלָה הוּא; וְאֵינוֹ נוֹהֵג בְּשֶׁאֵר נְדָרִים.

יד. כִּיצַד: הָאֵב שֶׁאָמַר לְבָנוֹ הַקָּטָן, הָרִי אֶתָּה נָזִיר, אוֹ שֶׁאָמַר
בְּנִי פְּלוֹנִי נָזִיר, אוֹ הָרִי זֶה נָזִיר, וְשִׁתַּק הֵבֵן הָרִי זֶה נָזִיר, וְחִיב
הָאֵב לְנוֹהֵג בּוֹ כָּל דְּקִדּוּקֵי נְזִירוֹת. וְאִם נִטְמָא, מִבִּיא קֶרֶבֶן
טָמְאָה; וּכְשִׁישְׁלִים נְזִירוֹתוֹ, מִבִּיא קֶרֶבֶן טְהוֹרָה, כְּשֶׁאֵר הַנְּזִירִים
הַגְּדוֹלִים.

טו. לֹא רָצָה הֵבֵן וּמִחָה בְּדָבָר זֶה, אוֹ שֶׁמָּחוּ קְרוֹבָיו, אוֹ שֶׁגָּלַח
שְׁעָרוֹ, אוֹ שֶׁגָּלַחוּהוּ קְרוֹבָיו שֶׁהָרִי נַעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה שְׁגָלָה דַּעְתָּם,
שְׁלֹא רָצָה הוּא אוֹ קְרוֹבָיו בְּנְזִירוֹת זֶה הָרִי זֶה אֵינוֹ נָזִיר. וְעַד מָתִי
יֵשׁ לוֹ לְהַדִּירוֹ, עַד שִׁיִּגְדִּיל וַיַּעֲשֶׂה אִישׁ.

טז. הַגּוֹיִים אֵין לָהֶן נְזִירוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר "דִּבֶּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"
(במדבר ו, ב). נָשִׁים וְעֲבָדִים, יֵשׁ לָהֶן נְזִירוֹת. וְהָאֵב אוֹ הַבַּעַל
מִפֶּר נְזִירוֹת הָאִשָּׁה, אִם רָצָה, כְּשֶׁאֵר הַנְּדָרִים. אֲבָל הָעֶבֶד יֵשׁ
לְרַבּוֹ לְפוֹף אוֹתוֹ לְשִׁתּוֹת, וְלִהְיוֹת מִתִּים; וְאִם לֹא כָּפָה אוֹתוֹ,
נוֹהֵג בְּנְזִירוֹת.

יז. נָדַר הָעֶבֶד שֶׁאֵר נְדָרִים שִׁישׁ בָּהֶן עֲנוּי נֶפֶשׁ, אוֹ שֶׁמַּעֲכִיבִין
אֶת הַמְּלָאכָה, אוֹ שֶׁהַעֲרִיף אֵין רַבּוֹ צָרִיף לְכוּפוֹ: מִפְּנֵי שְׁאֵין
נֶפֶשׁוֹ קְנוּיָה לוֹ, לֹא יִחוּל עָלָיו נָדַר; לְמַעַן הַדָּבָר דּוּמָה, לְאוֹסֵר
פְּרוֹת אֲחֵרִים עָלֵיהֶם. אֲבָל אִם אֵין שֵׁם עֲנוּי, וְלֹא דָבָר שֶׁמַּעֲכִב
מְלָאכָה אֵינוֹ יָכוֹל לְכַפּוֹתוֹ.

יח. נָדַר עֲבָדוֹ בְּנְזִירוֹת, וְאָמַר לוֹ מוֹפֵר לָךְ יֵצֵא לַחֲרוֹת, וְחִיב
לְהַשְׁלִים נְזִירוֹתוֹ: שֶׁהָעֶבֶד כּוֹפִין אוֹתוֹ, וְאֵין מְפִירִין לוֹ; וְאִם
הִפֵּר, יֵצֵא לַחֲרוֹת.

יט. עֶבֶד שֶׁנָּדַר בְּנְזִירוֹת וּבְרַח, אוֹ שֶׁהִלֵּךְ רַבּוֹ הָרִי זֶה אֲסוּר
לְשִׁתּוֹת יֵינן, כְּדִי שִׁיִּצְטָעַר וַיִּחְזֹר לְרִשּׁוֹת רַבּוֹ. נָזַר וְהַשְׁלִים
נְזִירוֹתוֹ, וְגָלַח וְלֹא יָדַע רַבּוֹ, וְאַחֵר כֵּךְ יֵצֵא לַחֲרוֹת הָרִי זֶה יֵצֵא

יְדֵי נָדָרוֹ ; אֲבָל אִם נָדַר, וְלֹא גִלַּח, וַיֵּצֵא לְחֵירוֹת לֹא יֵצֵא יְדֵי נָדָרוֹ. נִטְמָא, וְאַחֵר כִּךְ יֵצֵא לְחֵירוֹת מוֹנֶה מַשְׁעָה שְׁנִטְמָא.

ב. נְזִירוֹת נוֹהֲגֹת בְּפָנֵי הַבַּיִת, וְשֹׁלֵא בְּפָנֵי הַבַּיִת ; לְפִיכָךְ מִי שֶׁנָּדַר בְּנִזִּיר בְּזֶמֶן הַזֶּה הָרִי זֶה נִזִּיר לְעוֹלָם, שְׂאִין לָנוּ בֵּית כְּדֵי שְׂיָבִיא קֶרְבָּנוֹתָיו בְּמִלֵּאת יְמֵי נִזְרוֹ.

בא. אֵין הַנְּזִירוֹת נוֹהֲגֹת, אִלָּא בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל ; וּמִי שֶׁנָּדַר בַּחוּצָה לְאַרְץ קוֹנְסִין אוֹתוֹ וּמַחֲיִבִּין אוֹתוֹ לַעֲלוֹת לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְלִהְיוֹת נִזִּיר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל כְּמִנִּין הַיָּמִים שֶׁנָּדַר.

בב. לְפִיכָךְ מִי שֶׁנָּדַר בְּזֶמֶן הַזֶּה בַּחוּצָה לְאַרְץ כּוֹפִין אוֹתוֹ לַעֲלוֹת לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְיִהְיֶה נוֹהֵג נְזִירוֹת שָׁם עַד שְׂיָמוֹת, אוֹ עַד שְׂיָבֹנָה הַמִּקְדָּשׁ, וַיִּקְרִיב קֶרְבָּנוֹתָיו בְּמִלֵּאת יְמֵי נִזְרוֹ. וְכָל זֶמֶן שֶׁהוּא בַּחוּצָה לְאַרְץ, הָרִי זֶה אָסוּר לְשִׁתּוֹת יַיִן וּלְהִטְמָא לְמִתִּים, וּלְגִלַּח, וְכָל דְּקָדוּקֵי נְזִירוֹת עָלָיו וְאַף עַל פִּי שְׂאִין יָמִים אֱלוֹ עוֹלָיִן לוֹ ; וְאִם עָבַר וְשָׁתָה, אוֹ גִלַּח, אוֹ נָגַע בְּמֵת וְכִיּוּצָא בְּנִגְיָעָה לוֹקָה.